

Velevruby, Škeble

Ing. Ondřej Spisar
Křišťanov 2, 383 01
Spisar.O@seznam.cz

Velevrub tupý - *unio crassus* Philipsson, 1788

- Velký mlž
- Průměrná délka 50 – 70 mm
výška 30 – 40 mm
- Zámek lastur – hlavní a vedlejší zuby
- Stanoviště - vodní toky od potoků po největší řeky
- Ohrožený druh
- Eutrofní a oligotrofní forma!!!
5-15 let až 50 let

Příčiny ohrožení druhu

- Toxické znečištění vod
- Eutrofizace
- Nevhodné způsoby hospodaření
- Acidifikace půd a vod v povodí
- Narušení vápníkového metabolismu
- Teplota
- Splaveninový režim v povodí

Velevrub nadmutý – unio tumidus Philipsson 1788

- Velký mlž
- Průměrná délka 65 – 90 mm
výška 30 – 45 mm
- Zámek lastur – hlavní a vedlejší zuby
- Stanoviště – písčovny, rybníky, údolní nádrže, větší úživnější toky ale zaznamenáván pokles početnosti
- Ochrana druhu – ohrožený druh
- Věk 5-15 let dle úživnosti prostředí

Příčiny ohrožení druhu

- Toxické znečištění vod
- Eutrofizace
- Acidifikace půd a vod v povodí
- Teplota
- Sběr pro konzum

Velevrub malířský – unio pictorum Linnaeus 1758

- Velký mlž
- Průměrná délka 70 – 100 mm
výška 30 – 40 mm
- Stanoviště - vodní toky od menších potoků až po největší řeky, odstavená ramena a tuně, pískovny, rybníky
- Ochrana druhu – není, běžný, nejhojnější
- Věk 5-15 let dle úživnosti prostředí

Příčiny ohrožení druhu

- Toxické znečištění vod
- Eutrofizace
- Acidifikace půd a vod v povodí
- Teplota
- Sběr pro konzum

nadmutý X malířský

Škeble říční – anodonta anatina Linnaeus 1758

- Velký mlž
- Průměrná délka 150 – 200 mm
výška 75 – 120 mm
- Stanoviště - větší řeky a kanály, ale zejména odstavená ramena a tůň, pískovny, rybníky
- Ochrana druhu – zranitelný druh (na ústupu, hlavní výskyt Morava a Polabí)
- Věk 5 – 15

Škeble rybničná – anodonta cygnea Linnaeus 1758

- Velký mlž
- Průměrná délka 150 – 200 mm
výška 75 – 120 mm
- Stanoviště - větší řeky a kanály, odstavená ramena, tůň, písčiny, rybníky
- Ochrana druhu – zranitelný druh (ústup, hlavní výskyt na Moravě)
- Věk 5 – 15

říční X rybničná

Škeble plochá – pseudoanodonta complanata Rossmäessler, 1835

- Velký mlž
- Průměrná délka 70 – 80 mm
výška 40 -45 mm
- Stanoviště – větší řeky v nížinách
- Ochrana druhu – ohrožený druh (výskyt Lužnice, Nežárka, Orlice, Dyje)
- Věk 5 – 15

Příčiny ohrožení druhu

- Toxické znečištění vod
- Eutrofizace
- Acidifikace půd a vod v povodí
- Sběr pro konzum – velmi výrazné na některých lokalitách. likvidace

**Škeble asijská - sinanodonta
woodiana (Lea, 1834)**

- Nepůvodní druh, hostitel tolstolobik, ale vysoká adaptabilita na hostitele
- Velký mlž
- Průměrná délka 120 - 180 mm
výška 90 - 125 mm
- Stanoviště - odstavená ramena a tůň, rybníky
- V Japonsku používána pro tvorbu perel, vysoká látková výměna a růst

